

טו:

היה קורא פרק שני ברכות

עין משפט
גר מצוה

מסורת הש"ס

(א) (מגילה י"ג, ט) (ב) (מגילה י"ג, ט)
... (ד) (מגילה י"ג, ט) (ה) (מגילה י"ג, ט)
... (ז) (מגילה י"ג, ט) (ח) (מגילה י"ג, ט)
... (י) (מגילה י"ג, ט) (יא) (מגילה י"ג, ט)
... (יג) (מגילה י"ג, ט) (יד) (מגילה י"ג, ט)
... (טז) (מגילה י"ג, ט) (יז) (מגילה י"ג, ט)
... (יט) (מגילה י"ג, ט) (כ) (מגילה י"ג, ט)
... (כג) (מגילה י"ג, ט) (כד) (מגילה י"ג, ט)
... (כז) (מגילה י"ג, ט) (כח) (מגילה י"ג, ט)
... (כט) (מגילה י"ג, ט) (ל) (מגילה י"ג, ט)

הגהות הב"ח
(א) רש"י ד"ה ג' ע"ג
יהודה היא ואפילו:

הגהות הנ"א
(א) תוס' ד"ה דין טו וכן
נ"ד כ"ד ד"ה י"א:

מוסף תוספות
א תוס' וי"ש ה"ק,
ומתניא נמי מהני סתמא
אליביה.

מוסף רש"י
הא כדאיתא והא
כדאיתא, רש"י למחלה
ושמיה אפילו דיעבד ומיה
י"א, אלא הא דתני כ"ד
תורה ואפ"י שאלו כ"ד
לכך וכן אפ"י ששמת
הכונה שאלו כ"ד מיה
י"א, וכן מה עין
שאלו אפ"י דרש"י לה
צ"א, אף שאלו כ"ד
ומצ"א, לפיכך תמידי
י"א, שאלו כ"ד שמתני
בו בקול קולות, נ"ב
ג"ל קולות ח"ת ח"ת (ש"ס)
שמתניא מ"מ בקול
קולות, שמתניא תיקו כסופר
ג"ל (ש"ס).

רב ניסים גאון
תני ר' (אש"ה) [אש"ה]
קמיה דרבא ומבטח
הכל כבתא ואפי' צואות
נמי אמר ליה דאמר לך מני
ר' יהודה היא דאמר גבי
סוטה אלות כותב צואות
אינו כותב, עיקר דבריו של
ר' יהודה כפי' סוטה כפי'
היה כפי' את המטה ודיו'
אם לו לכותב המנייה
סאורה אומר היה כותב ר'
יהודה אומר כל עצמו לא
היה כותב אלא יתן ה' אותך
ובאו ימי' המאורע ונר'
ואינו כותב ואמרה אשה
אמן אמן:

דילמא ר' יהודה וחסורי מחסרא וכו'. מימיה דלן זה נשום
מקום דקאמר חסורי מחסרא ולאקמי אליבא דחד מנא
ועוד לוקמינה כר' יוסי ובלא חסורי מחסרא, וי"ל משום דלקמן
פסקין כר' יהודה לן יתא לאוקמי אליבא דר' יהודה:
אבל בשאר מצות יצא ואל"ת
הא לעיל אמר דשאר מצות
ליפני מק"ש כגון תרומה ומגילה
וברכת המזון, וי"ל דרב יוסף פליג
אסוגיא דלעיל: בין הדבקים, רכ"ט
אלפס מוסף כגון ומרה אף דלס'
לא יתן ריוח או נראה כמו ומרף וכן
מוסף ולימס' אמו וכלמס' את
ועשים את שרצין ליתן ריוח בין מ"ס
שכסף מינה לאל"ף שמתחלה מינה
שחמ"ו וכן [א] לר' הלמי וי"ן של מזכרו
שלא ישמע ש"ן למען שיהיה לנו שכל
מצות ואין לנו לעשו' על מנת לקבל פרס:
אל"ס

דילמא רבי יהודה היא ולכתחלה הוא דלא
הא דיעבד שפיר דמי לא ס"ד דקתני תרש
דומיא דשומה וקמן מה שומה וקמן דיעבד
נמי לא אף חרש דיעבד נמי לא ודילמא הא
כדאיתא והא כדאיתא ומי מצית לאוקמה
כרבי יהודה והא מדקתני סיפא רבי יהודה
מכשיר בקמן מכלל דרישא לאו רבי יהודה
היא ודילמא כולה ר' יהודה היא ותרי גווגי
קמן וחסורי מחסרא והכי קתני הכל כשרין
לקרות את המגילה חוץ מחש"ו כד"א בקמן
שלא הגיע לחנוך אבל קמן שהגיע לחנוך
אפילו לכתחלה כשר דברי רבי יהודה שרבי
יהודה מכשיר בקמן במאי אוקימתא כר"י ודיעבד אין לכתחלה לא אלא הא דתני
ר"י בריה דר' שמעון בן פוי חרש המדבר ואינו שומע תורם לכתחלה מני לא
ר' יהודה ולא ר' יוסי אי ר' יהודה דיעבד אין לכתחלה לא אי ר' יוסי דיעבד
נמי לא אלא מאי ר' יהודה ואפילו לכתחלה נמי אלא הא דתניא [א] לא יברך אדם
ברכת המזון בלבו ואם בירך יצא מני לא ר' יהודה ולא ר' יוסי אי רבי יהודה
הא אמר אפי' לכתחלה נמי ואי ר' יוסי הא אמר אפי' דיעבד נמי לא לעולם ר' יהודה
יהודה היא ואפילו לכתחלה נמי ולא קשיא הא דידיה הא דריבא דתניא א"ר
יהודה משום ר' אלעזר בן עזריה הקורא את שמע צריך שישמע לאינו שנאמר
שמע ישראל אמר לו ר' מאיר הרי הוא אומר אשר אנכי מצוך היום על לבבך
אחר כונת הלב הן הן הדברים השתא דאיתיה להכי אפי' תימא ר' יהודה
כרביה ס"ל ולא קשיא הא ר' יהודה הא רבי מאיר א"ר חסדא אמר רב שילא
"הלכה כרבי יהודה שאמר משום רבי אלעזר בן עזריה והלכה כרבי יהודה
יצריכא דאי אשמעינן הלכה כר' יהודה הוה אמינא אפילו לכתחלה קמ"ל
הלכה כר' יהודה שאמר משום ר' אלעזר בן עזריה הוה אמינא א"ר יצא דתניא ר' יהודה
יהודה שאמר משום ר' אלעזר בן עזריה הוה אמינא א"ר יצא דתניא ר' יהודה
הלכה כרבי יהודה אמר רב יוסף מחלוקת בק"ש אבל בשאר מצות דברי הכל
לא יצא דכתיב והסכת ושמע ישראל מיתבי לא יברך אדם ברכת המזון
בלבו ואם בירך יצא אלא אי אתמר הכי אתמר אמר רב יוסף מחלוקת בק"ש
דכתיב שמע ישראל אבל בשאר מצות דברי הכל יצא והכתיב הסכת ושמע
ישראל הוה כדברי תורה כתיב: קרא ולא דקדק באותיותיה: א"ר טבי א"ר
יאשיה הלכה כדברי שניהם להקל: וא"ר א"ר יאשיה וא"ר דכתיב ישלש
הנה לא תשבענה שאול ועוצר רחם וכי מה ענין שאול מצא רחם אלא לומר
לך מה רחם מכניס ומוציא אף שאול מכניס ומוציא והלא דברים ק"ו ומה רחם
שמכניסין בו בחשאי מוציאין ממנו בקולי קולות שאול שמכניסין בו בקולי
קולות אינו דין שמוציאין ממנו בקולי קולות מכאן תשובה לאומרים אין תחית
המתים מן התורה: תני ר' אושעיא קמיה דרבא וכתבתם הכל ככתב אפילו
צואות א"ל דאמר לך מני יור' יהודה היא דאמר גבי סוטה אלות כותב צואות
אינו כותב והתם הוא דכתיב וכתב את האלות האלה אבל הכא דכתיב
וכתבתם אפי' צואות נמי אטו מעמיה דר' יהודה משום דכתיב וכתב [טעמיה
דר' יהודה משום דכתיב אלות אלות אין צואות לא אצטרך סד"א גילף כתיבה
כתיבה מהתם מה התם אלות אין צואות לא אף הכא נמי צואות לא כתב
רחמנא וכתבתם אפי' צואות: תני רב עובדיה קמיה דרבא ולמדתם שיהא למודך
תם שיתן ריוח בין הדבקים עני רבא בתריה כגון יעל לבבך על לבבכם בכל
לבבך בכל לבבכם עשב בשוך ואבדתם מהרה הכנף פתיל אתכם מארץ
א"ר חמא כרבי חנינא יכל הקורא ק"ש ומדקדק באותיותיה מצננין לו גיהנם
שנאמר כפרש שדי מלכים בה תשלג בצלמון אל תקרי בפרש אלא בפרש
אל תקרי בצלמון אלא בצלמות: ואמר רבי חמא כרבי חנינא למה נסמכו
איהלים

טו. דמשמע מיעוטא הא לא כתיב מיעוטא הוה משמע כולה מלתא מוכתב והכא לרבינו
מוכתבתם: בין הדבקים. מיתוב המדובקות זו זו אם אינן מפרידין כשהמיתוב השמיני
נגמרת הוא קורא אותן שמי אומות כלות אלה אם אינו מדקדק ליתן ריוח צנייין כדמפרש רבא: כפרש שדי. אם תפרש
שדי ותבדיל מיתוב של מלכות שמים מלכות בה משלג בצלמון התורה אשר בה מלכים ימלוכו משלג ותגין לך את כל המות:
אל"ס

טו. תורה אור השלם
1. ודבר משה הדבוק
הוליס אל כל ישראל
לאמר הבה ושמע
ישמעאל יהוה יהוה דתיה
לעם לוי אליך:
2. לעילקו שמי בנות דב
רב שלוש וקה לא
השבעה ארבע לא אמרו
הא שאול וציר רחם ארץ
דף שבעה שיש ואל לא
אמרה דף משיל ל טו טו
3. וכתבתם על קולות
ביתך ובשעריך:
דברים טו ט
4. וכתב את האלה האלה
הכתוב והתקרא אל כל
קוראיהם ככרבי ה כג
5. כפרש שדי מלכים קה
התשלג בצלמון:
תלמוד ח"ט טו

רבינו חננאל

תני רב עובדיה קמיה דרבא
ולמדתם שיהא למודך
שיתן ריוח בין הדבקים.
ואצי"נ דאם לא יתן ריוח בין
הדבקים הללו יצא, דהא תני
קרא ולא דקדק באותיותיה
יצא מיה עדין שפי
המדקדק, דהא אמר רב
מן דקדקא קריה שבע
אותיותיה מצננין לו
גיהנם, הא מילתא נמרא
היא וקרא סימנא בעלמא
הוא, פי, אפי' ריש
שמתניב יורה גיהנם אם
יש בירו וכות לו שיהא קרא
אז שמע באותיותיה,
מתן לו אור גיהנם
מורחין לו מן השמים
השמים, וכוונתיה
שמת, קימא לן כר' יהודה
דאמר לא תחיי כותבין שמע
ישראל עם ואהבת את י"י
אלא לעולם שפסיקין דין,
בדל שלא ליה אומרים
כדן שם כבוד מלכותו
לעולם ועד, ומאי כותבין
דקתי ולא דתי מפסיקין
כדבר אחר בין שמע
לאהבת את י"י, ואין מאי
טעמא אמר ליה, כי הא
דרדשי ר' שמעון בן פוי
ויקרא יעקב אל בניו ונר',
למי שביקש יעקב אבינו
לגלות לבניו הקו ותחלה
השכינה היטת, אמר דילמא
חס ושלום סמל יש
במיתו, וכארתם שיצא
ממנו משעאל ויביחך
שיצא ממנו עש, והן חתחו
כדל אמרו שמע ישראל
י"י ונר', כיון ששמע להם
כך חתח הוא ואמר ברוך
שם כבוד מלכותו לעולם
ועד, התקינו במקום שאין
בו מיתוס אומרים בחשאי,
ובמיתוס שיש בו מיתוס
אומרים אותו בקול רם.